

ร่างมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
(ร่างเบื้องต้น) ตามข้อเสนอของคณะกรรมการแต่ละคณะ

“มาตรา ๒๖๙ นอกจากการปฏิรูปตามมาตรา ๒๖๗ และมาตรา ๒๖๘ แล้ว ให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ มาตรา ๓๙/๒ และให้มีการปฏิรูปด้านต่าง ๆ นี้ด้วย

(๑) ด้านการเมือง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง การให้ได้ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ดีให้มีการปฏิรูปพรรคการเมืองอย่างเป็นระบบและให้เป็นพรรคการเมืองของประชาชน ให้มีการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีการกำกับควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ และให้มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองเพื่อให้สังคมในระบอบประชาธิปไตยมีความยั่งยืน

(๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่องการตอบสนองต่อภารกิจของรัฐและการบริการประชาชนที่เป็นเลิศ โดยการจัดโครงสร้างองค์กรของรัฐให้เหมาะสม มีการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการบริหารการเงินการคลังภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ และเน้นการบูรณาการการบริหารราชการแผ่นดิน และระบบงบประมาณเชิงพื้นที่

(๓) ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีการปฏิรูปทุกด้าน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๓

(๔) ด้านการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่องการปกครองท้องถิ่นของชาติ ทั้งการปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปและรูปแบบพิเศษ โดยมีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ รายได้ การถ่ายโอนภารกิจและรูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมได้มาตรฐานในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส และเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล มีการบริหารงานบุคคลตามหลักคุณธรรมและมีมาตรฐานสอดคล้องกัน ทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่นมากขึ้น

(๕) ด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง

(ก) การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

(ข) การศึกษาในระบบต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาตลอดชีวิตโดยรัฐเป็นผู้ดำเนินการหรือจัดให้ต้องเป็นไปตามความต้องการของประชาชน

(ค) กลไกความร่วมมือกันในการจัดการศึกษาทุกระดับระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรศาสนาและองค์กรด้านการศึกษาอื่น ๆ ที่หลากหลายรูปแบบ

(ง) การมีธรรมาภิบาลในการจัดการศึกษาทุกระดับ

ให้มีการปฏิรูปด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย เพื่อนวัตกรรม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง การปฏิรูประบบวิจัย ระบบนวัตกรรม และระบบการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยมีสถานโยบายการวิจัย นวัตกรรม และการรู้วิทยาศาสตร์แห่งชาติกำกับดูแล ปฏิรูปโครงสร้างองค์กรในระบบวิจัย ระบบนวัตกรรม และระบบการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ปรับระบบบริหารจัดการระบบวิจัยและองค์กรวิจัยในทุกระดับให้แต่ละองค์กรมีภารกิจหลักที่ชัดเจน ปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานของระบบวิจัยและระบบนวัตกรรม ให้มีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและกระจายตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่องการผลิตและพัฒนากำลังคน และสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ สร้างสังคม ชุมชน องค์กรฐานความรู้ ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของระบบวิทยาศาสตร์และเป็นสังคมฐานความรู้ มีระบบเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

(๖) ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ ด้านเศรษฐกิจกระแสใหม่และด้านการเงินการคลัง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และรักษาวินัยทางการเงินการคลังอย่างยั่งยืน

(๗) ด้านพลังงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางด้านความมั่นคงและเสถียรภาพทางพลังงาน รวมถึงส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พลังงาน การผลิตและใช้พลังงานทดแทน อย่างมีประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน

(๘) ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

(๑) ปฏิรูประบบและกลไกการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การวางผังเมือง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การขยายตัวของเมือง อุตสาหกรรม ชุมชน การบริหารจัดการของเสีย การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ เพื่อให้เกิดคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน

(๒) ปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนโยบายและกฎหมาย การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้อย่างยั่งยืน บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีประสิทธิภาพ และมีความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาประเทศ เพื่อสัมฤทธิ์ผลในความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

(๓) ระบบบริการสุขภาพ การสื่อสารสุขภาพ การอภิบาลระบบทั้งในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ รวมถึงการเงินการคลังในระบบประกันสุขภาพเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่องระบบบริการสุขภาพที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเชื่อมโยงสู่ระบบบริการระดับสูง การบริหารจัดการระบบสุขภาพที่เป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพสูงและเกิดความมั่นคงยั่งยืนของระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศ

(๔) ด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งหมายรวมถึงระบบสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๒๖๒

(๑๐) ด้านสังคม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง ระบบรองรับสังคมสูงวัย ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ระบบสวัสดิการสังคม ระบบจัดการแรงงานและการคุ้มครองผู้บริโภคที่เหมาะสมกับสังคมไทย

(๑๑) ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง

(ก) การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ การจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) รวมตลอดทั้งการบูรณาการและหลอมรวมสถาบันการพลศึกษาเพื่อยกระดับขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

(ข) การบรรจุหลักสูตรด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรมและจริยธรรมไว้ในหลักสูตรการศึกษาของชาติทุกระดับ การจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม การส่งเสริมให้องค์กรทางศาสนาเป็นหลักในการสร้างสันติสุขในสังคม และการสร้างเครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม และการศาสนา เพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าทางสังคมเศรษฐกิจ และการมีส่วนร่วมในกระบวนการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดทั้งการส่งเสริมให้เยาวชนคนในชาติ มีคุณธรรม จริยธรรมตามที่กฎหมายกำหนด

(ค) ความมั่นคงของพระพุทธศาสนา ให้มีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาสงฆ์ให้เป็นไปตามหลักพุทธธรรมและมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยให้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม

(๑๒) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล สร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง โดยให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจตรวจสอบเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประชาชนสามารถนำคดีขึ้นฟ้องศาลได้ และให้มีกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ปราศจากการแทรกแซง รวมถึงให้ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ตลอดจนให้มีกฎหมายและกลไกในการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง”

ทั้งนี้ ให้เป็นหน้าที่ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่จะดำเนินการจัดทำข้อเสนอแนะหรือร่างกฎหมายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะดำเนินการควบคุมกันไป

การปฏิรูปตามมาตรานี้ ถ้าจำเป็นต้องมีกฎหมายออกใช้บังคับ ให้ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่อาจดำเนินการได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายออกใช้บังคับให้เริ่มดำเนินการภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้